

The Great Fire

Kvalitativ undersøgelse af udstillingen *Viborgs Brand 1726*

Viborg Stiftsmuseum 2009
Kvalitativ undersøgelse af udstillingen
Viborgs Brand 1726

The Great Fire

Kvalitativ undersøgelse af udstillingen *Viborgs Brand 1726*

Indhold

3	Lidt om undersøgelsen
10	Det samlede billede
14	Detailresultater
15	Elever
32	Folkeskolelærere
41	Gymnasielærere
50	Bilag
51	Oplæg til plenumdiskussion

The Great Fire

Kvalitativ undersøgelse af udstillingen *Viborgs Brand 1726*

Lidt om undersøgelsen

The Great Fire

Kvalitativ undersøgelse af udstillingen *Viborgs Brand 1726*

Formål

- > At afdække, hvordan udstillingen i sin nuværende form opleves og modtages blandt elever i folkeskolens ældste klasser og i gymnasiet samt deres undervisere. Herunder:
 - > Hvad pirrer nysgerrigheden?
 - > Hvilke elementer fungerer godt/mindre godt?
 - > Får de en oplevelse af hvordan samfundet er skruet sammen?
 - > Indlevelse gennem nutidsperspektivet (biskoppens fortælling) – fungerer det?
 - > Kommer der ansigt på datidens viborgensere og træder dramaet tydeligt frem?

The Great Fire

Kvalitativ undersøgelse af udstillingen *Viborgs Brand 1726*

Formål

- > At pege på de områder, som pirrer nysgerrigheden i målgruppen og som dermed kan fungere som udgangspunkt for udvikling af et supplerende undervisningsmateriale.
- > Undersøgelsen skal samtidig give et billede af de unges faglige udbytte af udstillingen – hvad har bidt sig fast? Undersøgelsen skal dermed fungere som afsæt for undervisningsmateriale til forskellige målgrupper ved at afdække:
 - > Forudsætninger for mødet med udstillingen?
 - > Forventninger til udstillingen?
 - > Den faktiske oplevelse – observeret og italesat.
 - > Hvilken fortælling om Viborgs Brand 1726 tager målgruppen med sig ud fra mødet med udstillingen?

The Great Fire

Kvalitativ undersøgelse af udstillingen *Viborgs Brand 1726*

Målgruppe

- > Da undersøgelsen fokuserer på oplevelsen blandt eleverne i folkeskolens ældste klasser og gymnasiet, samt deres lærere, er undersøgelsen tilrettelagt, så der indgår repræsentanter fra disse grupper.
- > Da udstillingen skal kunne fungere på forskellige niveauer blandt eleverne, rummer undersøgelsen både samfunds- og historieinteresserede elever, samt elever uden denne specifikke interesse. Samtidig er det særligt relevant, at både udstilling og undervisningsmateriale fungerer i sammenhæng med den daglige undervisning i fagene historie og samfundsfag, og derfor afdækker undersøgelsen oplevelsen hos disse to lærergrupper

The Great Fire

Kvalitativ undersøgelse af udstillingen *Viborgs Brand 1726*

Metodisk setup

Individuelle lærerinterviews

- > 1 times varighed
- > 8 lærere fra 2 gymnasier og 4 folkeskoler

Indhold

- > Introduktion (5 min / 5 min i alt)
- > Præsentation og profil (10 min / 15 min i alt)
- > Oplevelse af udstillingen (20 min / 35 min i alt)
- > Styrker og svagheder ifht. brug i undervisningen (20 min / 55 min i alt)
- > Afrunding (5 min / 60 min i alt)

The Great Fire

Kvalitativ undersøgelse af udstillingen *Viborgs Brand 1726*

Metodisk setup

Duo-interviews med elever

- > 1½ times varighed
- > 24 elever fra 4 folkeskoler

Indhold

- > Introduktion (5 min / 5 min i alt)
- > Indledende interview (10 / 15)
- > Besøg i udstillingen (30 / 45)
- > Opfølgende interview (40 / 85)
- > Afrunding (5 / 90)

The Great Fire

Kvalitativ undersøgelse af udstillingen *Viborgs Brand 1726*

Rekruttering

Gymnasieelever

Viborg Gymnasium: 6 elever

Viborg Katedralskole: 6 elever

Folkeskoleelever

Skals skole: 3 elever

Egeskovskolen: 3 elever

Houkærskolen: 3 elever

Gymnasielærere

Viborg Gymnasium: 2 lærere

Viborg Katedralskole: 2 lærere

Folkeskolelærere

Houkærskolen: 1 lærer

Nordre Skole: 1 lærer

Skals Skole: 1 lærer

Egeskov Skolen: 1 lærer

The Great Fire

Kvalitativ undersøgelse af udstillingen *Viborgs Brand 1726*

Det samlede billede

The Great Fire

Kvalitativ undersøgelse af udstillingen *Viborgs Brand 1726*

Samlet oplevelse

Elever

- > Positiv overraskelse.
- > Vedkommende formidling.
- > Lærerig oplevelse.
- > Åbner for spørgsmål.
- > For os! (8. klasse til 3.G)

Lærere

- > Positiv med forbehold.
- > Mangler dybde.
- > Primært sanseoplevelse.
- > Mangler rammesætning og perspektivering.
- > For meget unge målgrupper. (under 8. kl.)

The Great Fire

Kvalitativ undersøgelse af udstillingen *Viborgs Brand 1726*

Potentialer og barrierer for undervisningsbrug

Potentiale

- > Intro til historieundervisning – en stemningsmættet appetitvækker til eleverne.
- > Lad eleverne stille spørgsmålene og så bygge undervisningsforløb op derfra.
- > Udstillingen inspirerer til at ville vide mere.
- > En 'Viborgpakke' med VSM, byvandring, skovgård ol.

Barrierer

- > Især tidsmangel og fast pensum/læreplaner.
- > Mangel på dybde i den eksisterende udstilling.
- > Faste rutiner eller tidsmangel, der hæmmer utraditionel planlægning af undervisningsforløb.
- > Kræver lokalkendskab og overblik af læreren at perspektivere til pensum.
- > Mangel på kendskab til museets aktiviteter og udstillinger.
- > Økonomi (især omlandsskolerne).
- > Oplevelsesbaseret formidling står i nogen grad i kontrast til videnstilegnelse i lærernes bevidsthed.

The Great Fire

Kvalitativ undersøgelse af udstillingen *Viborgs Brand 1726*

Anbefalinger

- > Museet bør arbejde på at gøre lærerne som gatekeepere til ambassadører for Viborg Stifts Museum. Skab en dialog omkring undervisningsmaterialet, så det tilpasses lærernes virkelighed.
- > Udbyg det eksisterende udstillingstilbud på museet. Især tiden efter branden.
- > Udarbejd let tilgængeligt materiale for lærerne – plug'n'play.
- > Synliggør elevernes oplevelse af den oplevelsesbaserede formidling for lærerne.
- > Vær mere udfarende i kontakten med skolerne generelt.
- > Skab evt. et undervisningsmateriale der opfordrer eleverne til at skabe og opbygge – med baggrund i den totale nedbrænding af byen og de mange spørgsmål, som opstår i forlængelse heraf.

The Great Fire

Kvalitativ undersøgelse af udstillingen *Viborgs Brand 1726*

Detailresultater

The Great Fire

Kvalitativ undersøgelse af udstillingen *Viborgs Brand 1726*

Eleverne

The Great Fire

Kvalitativ undersøgelse af udstillingen *Viborgs Brand 1726*

Kendskab til Viborgs Brand 1726

Folkeskole

- > Enkelte har haft om det i skolen, ellers ikke-eksisterende.

Gymnasium

- > Flere ved at Viborg brændte på et tidspunkt, men kendskabet til baggrunden for og betydningen af branden er meget begrænset.

Jeg tror nok vi har haft om det i skolen, men det var vist i 5. klasse.

Var det ikke noget med at domkirken brændte på et tidspunkt?

The Great Fire

Kvalitativ undersøgelse af udstillingen *Viborgs Brand 1726*

Forventninger forud for udstillingen

Folkeskole

- > Lidt kedeligt og støvet som andre museer
- > Langtrukket
- > Noget med en brand
- > Fotos, tekst og montreudstilling
- > Noget om domkirken

Jeg synes museet er sådan lidt for gamle mennesker. Det er gamle ting i glasmontrer. Skriftruller og den slags.

Gymnasium

- > Billeder og effekter fra dengang
- > Diasshow og montrer med ting.
- > Oversigt over Viborg før og efter branden
- > Branden og koblingen til Viborg i dag.
- > Traditionel museumsoplevelse

Jeg tror udstillingen har en masse billeder fra branden, ruiner og sten fra fundamentet og ting man har fundet efterfølgende.

The Great Fire

Kvalitativ undersøgelse af udstillingen *Viborgs Brand 1726*

Umiddelbar oplevelse

Folkeskole + gymnasium

- > Appellerer meget til alle elever, uanset køn og klassestrin.
- > Overrasker positivt.
- > Udstillingen roses for at 'bringe tilskueren tilbage' til katastrofen. (tæt på)
- > Mere følelsesmæssig oplevelse end viden.
- > Stærk oplevelse.
- > Meget fokus på branden – mindre på konteksten
- > Folkeskole- og gymnasieelever har en bemærkelsesværdig sammenfaldende oplevelse af udstillingen.

The Great Fire

Kvalitativ undersøgelse af udstillingen *Viborgs Brand 1726*

Emnets relevans

Folkeskole

- > Branden er fascinerende
- > Spændende – brænder det hele ned eller når de at slukke?

Gymnasium

- > Udstillingen appellerer til de fleste elever, og er en god indgang til området.
- > Fascinationen af brandens udvikling og hærgen opleves mere tilstedeværende end de personlige historier (Pigen, biskoppen).

The Great Fire

Kvalitativ undersøgelse af udstillingen *Viborgs Brand 1726*

Læringsudbytte

Folkeskole

- > Bygninger og brand
- > Samarbejde

Det var vildt at se, hvordan folk gik i panik og kun tænkte på sig selv i stedet for at samarbejde

Man bliver klogere på husene og hvorfor man gik fra træhuse med stråtag til murstenshuse.

Gymnasium

- > Bygninger og brand
- > Kommunikation
- > Samfundslag
- > Samarbejde

Jeg forstod ikke hvorfor der skulle gå så lang tid før kongen svarede. Tog det så lang tid at få breve frem?

Det var biskoppen, der skrev brevet fordi man ikke havde en borgmester dengang. Der var kirken der sad på det hele

The Great Fire

Kvalitativ undersøgelse af udstillingen *Viborgs Brand 1726*

Konteksten

Folkeskole

- > Specielt folkeskoleeleverne sætter ord på, og sammenligner situationen i Viborg 1726 med i dag (I dag ville man ringe til brandvæsenet, man har lært at bygge bedre osv.)
- > De viborgensiske elever genkender stednavne. Alle genkender Domkirken.
- > Det opleves ikke som afgørende, at det er Viborg, idet man identificerer sig med ofrene på et almenmenneskeligt plan. Det tilføjer dog en lokal dimension – hvor ligger hjultorvet?

Gymnasium

- > Flere elever savner afklaring på de mange spørgsmål, som udstillingen stiller. Hvordan kom indbyggerne videre efter branden? Osv.
- > Enkelte elever efterspørger en større sammenhæng. Hvordan hænger branden sammen med den historiske periode?

The Great Fire

Kvalitativ undersøgelse af udstillingen *Viborgs Brand 1726*

Fysisk tilgang til udstillingen (observeret)

Folkeskole + gymnasium

- > Eleverne sætter sig på bænken.
- > Oplevelsen er mere beskuende end involverende.
- > En udvidet biografoplevelse
- > Der eksisterer en mental barriere ifht. modellen – hovedparten af eleverne tør ikke gå hen til modellen.

Jeg troede man skulle sætte sig ned. Der står jo en bæk.

Det er jo et museum, så man må ikke røre ved tingene eller komme for tæt på.

The Great Fire

Kvalitativ undersøgelse af udstillingen *Viborgs Brand 1726*

Narrative virkemidler (fortællingen)

Folkeskole + gymnasium

- > Historien opleves fængende i kraft af fascinationen for ilden og infernoet.
- > De personlige historier glider mere i baggrunden.
- > Hovedpersonen i historien er for eleverne i virkeligheden ilden. Biskoppen er den gennemgående fortæller, og for nogen er pigens historie udgangspunktet.
- > Primært fokus på branden – sekundært på skyld hos pigen og det manglende samarbejde i slukningsarbejdet.
- > Vildt at alt brændte (de fleste tror, at hele byen forsvandt)
- > Vildt at det tog så lang tid at få svar.
- > Historien afføder en lang række spørgsmål.

The Great Fire

Kvalitativ undersøgelse af udstillingen *Viborgs Brand 1726*

Visuelle virkemidler

Folkeskole + gymnasium

- > Det visuelle er en del af en helhedsoplevelse, som appellerer meget til eleverne.
- > Det visuelle sættes af eleverne i skarp kontrast til tekstuel formidling, som opleves som kedelig.
- > Det visuelle er det argument, de fleste bruger for at fremhæve filmen som en rigtig god oplevelse.
- > Det visuelle er først og fremmest filmen i sammenspil med modellen.
- > Til det visuelle hører dog også genstande i rummet og brugen af lys i kontrast med mørke, som sammen med lyd er med til at sætte en speciel stemning for oplevelsen.
- > Helhedsoplevelsen i form af lys og lyd er det som primært sætter eleverne 'tilbage i tiden'.

Det var vildt fedt. Det var jo ligesom at være der selv.

Det var en flot film, flot lavet. Man kommer tæt på.

The Great Fire

Kvalitativ undersøgelse af udstillingen *Viborgs Brand 1726*

Rumlige virkemidler

Folkeskole + gymnasium

- > Let at afkode modellens kobling til fortællingen
- > Svært at genkende Viborg anno 2009 i modellen.
- > Umuligt at afkode sammenhængen mellem gulvtæppe og modellen.
- > Svært at opfatte virkemidlerne ved pigen i hjørnet, da man har fuldt fokus på modellen og skærmen.

Det var ret svært at genkende gaderne i nutidens Viborg. Det ville måske hjælpe med navne på gaderne i modellen.

Jeg så godt pigen ovre i hjørnet, men det var svært at holde fokus på både hende og skærmen.

The Great Fire

Kvalitativ undersøgelse af udstillingen *Viborgs Brand 1726*

Auditive virkemidler

Folkeskole + gymnasium

- > Lyden er en vigtig medspiller i helhedsoplevelsen.
- > Opleves som høj i starten, men fungerer generelt fint.
- > Godt at høre lyd fra andre positioner i rummet.
- > Flere elever fremhæver brugen af lydeffekter som positivt.

*Det var helt vildt højt i starten,
men så vænnede man sig til det.*

*Det var rigtig godt at man kunne
høre indbyggerne råbe og
flammerne knitre*

The Great Fire

Kvalitativ undersøgelse af udstillingen *Viborgs Brand 1726*

Tekstuelle virkemidler

Folkeskole + gymnasium

- > Det opleves som en styrke, at udstillingen ikke er båret af tekstuelle virkemidler.
- > Den tekstuelle formidling kobles udelukkende til filmen.
- > Der er brug for noget opfølgende information, som kan give svar på nogle af de mange spørgsmål, som udstillingen giver. Det kunne være tekstbåret.

Var det overhovedet noget tekst deroppe? Det eneste jeg så var teksterne på skærmen.

Det fede ved udstillingen er jo netop, at man ikke skal stå og læse alt muligt.

The Great Fire

Kvalitativ undersøgelse af udstillingen *Viborgs Brand 1726*

Stemningen

Folkeskole + gymnasium

- > Følelsesmæssige udsving – fra bulder og brag til stilhed og tomhed. Det opleves uhyggeligt, og giver en indlevelse i brandens katastrofale følger.
- > Andægtigt – man må ikke snakke sammen og ikke røre noget!
- > Fra total indlevelse i udstillingen til totalt opbrud. Filmen er slut – så går vi ud.

*Man er lidt spændt på
hvad der skal ske, når
man går ind i mørket.*

The Great Fire

Kvalitativ undersøgelse af udstillingen *Viborgs Brand 1726*

Mange nye spørgsmål – udstillingens styrke?

Branden

- > Hvor mange døde under branden?
- > Hvad skete der efterfølgende?
- > Hvordan genrejste de byen i praksis?
- > Hvorfor var der to huse tilbage?
- > Hvorfor gik der så lang tid før de sidste huse brændte og hvorfor kunne de så ikke nå at redde tingene fra de huse?

Indbyggerne

- > Hvordan kom alle familierne ovenpå igen?
- > Hvordan fik de en hverdag til at fungere bagefter?
- > Hvad skete der i de 2½ måned indtil kongen svarede?

The Great Fire

Kvalitativ undersøgelse af udstillingen *Viborgs Brand 1726*

Mange nye spørgsmål – udstillingens styrke?

Samfundet

- > Hvordan gik det de forskellige samfundslag?
- > Hvorfor var det biskoppen og ikke borgmesteren, der skrev brevet?

Kommunikation

- > Hvorfor gik der så lang tid før de fik svar fra kongen?

Opsummering

- > Udstillingen stiller klart flere spørgsmål, end den giver svar. Der findes en række spørgsmål at tage fat i. Primært lige efter branden, hvor byen står øde som en rygende hob. Virker meget stærkt på eleverne, og det er her, de fleste spørgsmål opstår.

The Great Fire

Kvalitativ undersøgelse af udstillingen *Viborgs Brand 1726*

Elevernes oplevelse – kort og godt

- > Kort, intensiv, følelsesmæssig tidsrejse.
- > En stærk sanseoplevelse. Følelsen at være midt i infernoet. Emnet bliver vedkommende.
- > Branden er hovedpersonen – den bærer spændingen. Går hele Viborg op i røg?
- > Udstillingen er primært en sanseoplevelse, og fungerer på den baggrund godt.
- > Udstillingen opleves i forlængelse heraf meget vedkommende.
- > Udstillingen tilbyder konkret viden i form af viden om brandens hærgen, viden om tidens træge kommunikationskanaler, viden om kirkens opbevarede skatte.
- > Omvendt er det ikke klart hvorfor nogle huse stod tilbage, hvordan viborgenserne kom videre m.m.

- > Udstillingen giver primært anledning til en række spørgsmål: Hvad gjorde de stakkels viborgensere bagefter? Hvor boede de? Hvad gjorde de i den tid, de ventede på kongens svar? Hvad skete der med pigen som startede ilden? Hvad skete der med biskoppen? Osv.

The Great Fire

Kvalitativ undersøgelse af udstillingen *Viborgs Brand 1726*

Folkeskolelærerne

The Great Fire

Kvalitativ undersøgelse af udstillingen *Viborgs Brand 1726*

Museer i undervisningen

- > Museer bruges ikke meget i undervisningen, og næsten ikke på de ældste klassetrin (7.-9. klasse)
- > De primære begrænsninger ligger i faget histories perifære position på skoleskemaet (typisk 1-2 timer om ugen) samt økonomi (transport for oplandsskoler, men alle er interesserede i at vide, om et besøg er gratis for klassen).
- > Med til et vellykket besøg hører et (ressourcekrævende) undervisningsforløb, og det kan være en barriere.
- > Flere lærere fortæller dog, at de bruger museer til research for undervisningen.

Mine elever skal ikke bare dumpe ned fra månen på en udstilling. Det kræver, at de klædes fagligt på, både før og efter.

The Great Fire

Kvalitativ undersøgelse af udstillingen *Viborgs Brand 1726*

Kendskab til VSM og udstillingen

- > De fleste folkeskolelærere kender og har besøgt museet tidligere.
- > Det er dog en udbredt opfattelse, at museet kunne være mere offensive i forhold til dem som lærere. Gør reklame!
- > Lærerne har et meget lavt kendskab til udstillingen om Viborgs brand.
- > Et par har dog læst om udstillingen i Viborg Stifts Folkeblad.

Jeg har et godt indtryk af museet. Det er overskueligt, og så er det en god oplevelse at vi må røre ved [Brems] bilen.

The Great Fire

Kvalitativ undersøgelse af udstillingen *Viborgs Brand 1726*

Umiddelbar oplevelse

- > Spændende og nytænkende.
- > Lys og lydeffekter og modellen gør det til en dramatisk oplevelse.
- > En fornemmelse af en tidsrejse.
- > Historien var medrivende og vedkommende.
- > Oplevelsen var for kort til at tilbyde andet end en kort intro til historien.
- > Udstillingen i dens nuværende form kan ikke stå alene, i forhold til undervisningsbrug.

Gode effekter, men jeg troede der var mere. Det var godt, men for kort.

Rigtig fint – man følte sig hensat til dramaet.

The Great Fire

Kvalitativ undersøgelse af udstillingen *Viborgs Brand 1726*

De formidlingsmæssige virkemidler

- > Primært en sansemæssig oplevelse.
- > Effekterne fungerer godt.
- > Mangler formidling af baggrund for Viborgs position før branden, og udviklingen generelt.
- > Biskoppens fortælling /brevskrivning fungerer godt, og er et vedkommende eksempel på en førstehåndsberetning.

The Great Fire

Kvalitativ undersøgelse af udstillingen *Viborgs Brand 1726*

Undervisningsbrug

Styrker

- > Nonverbal formidling – det appellerer til eleverne.
- > Åbner for mange spændende vinkler.
- > Vedkommende fortælling om elevernes egen by.
- > I 7. klasse undervises i stavnsbåndet, og her kan udstillingen evt. spille ind.

Svagheder

- > Udstillingen mangler primært dybde: Viden om tiden, menneskene, samfundsstrukturerne osv.
- > Det opleves som svært at passe et forløb om lokalhistorie ind i pensum.
- > 5.-7. klasse opleves som mere oplagte målgrupper i undervisningsøjemed.
- > Kendskab: Lærerne skal gøres mere opmærksomme på muligheden.

The Great Fire

Kvalitativ undersøgelse af udstillingen *Viborgs Brand 1726*

Perspektiver for undervisningsbrug

Udstillingen skal sættes i en ramme:

- > Før og efter branden: Hvad var Viborg for en by? Hvad var konsekvenserne af branden?
- > Udstillingen åbner en række spørgsmål: Hvad skete der efter? Hvorfor skete det netop på den måde (hvordan kunne man agere dengang)?
- > Det lokale og det globale: Hvad betød katastrofer for menneskene i 1700-tallet? Hvordan påvirkede det samfundet lokalt og nationalt?
- > Samfundet: Handel, byggeri, kirke, politiske reformer og samfundsstrukturer i 1700-tallet.
- > Hverdagen: Hvordan var livet i forskellige samfundsklasser?

The Great Fire

Kvalitativ undersøgelse af udstillingen *Viborgs Brand 1726*

Ønsker til undervisningsmateriale

- > De brede linjer, og den vedkommende (lille) historie. Lokalhistorie kan sjældent stå alene.
- > Kilder til branden og tiden omkring.
- > Især tiden efter branden er et godt udgangspunkt for undervisningsmateriale.
- > Byen og branden fra forskellige perspektiver (Bispen, byplanlæggeren, borgeren, kvinderne, tjenestefolkene osv.)
- > Gerne en kombination af tekstuel videnstilegenelse og en mere 'legende' tilgang ('digt en [fiktiv] historisk person', digt videre på pigens historie osv.).
- > Faktuelle oplysninger.
- > Lange linjer til i dag.
- > Jo mere tilrettelagt et forløb, jo bedre.

The Great Fire

Kvalitativ undersøgelse af udstillingen *Viborgs Brand 1726*

Folkeskolelærernes oplevelse – kort og godt

- > God oplevelse. Men primært sanselig.
- > Udstillingen opleves som mest relevant for elever under 8. og 9. klassetrin.
- > Udstillingen mangler rammesætning. Før og efter branden. En tidsmæssig kontekst.
- > Udstillingen kan ikke stå alene. Bør udvides med en mere 'regulær' udstillingsdel, og evt. kombineres med byrundtur.

- > Udstillingen har perspektiver i en undervisningsmæssig sammenhæng.
- > Udstillingens form, pensumkrav og tidsfordeling gør det dog mere oplagt at henvende undervisningsmaterialet mod 5.-7- klasse.

The Great Fire

Kvalitativ undersøgelse af udstillingen *Viborgs Brand 1726*

Gymnasielærerne

The Great Fire

Kvalitativ undersøgelse af udstillingen *Viborgs Brand 1726*

Museer i undervisningen

- > Museer bruges ikke meget i undervisningen - pensum er ubønhørligt, så museer skal have direkte relevans.
- > Der eksisterer en række praktiske barrierer: Begrænset tid og økonomi.
- > Gymnasiereformen har reduceret antallet af historietimer, så man passer på med at bruge dem til udflugter.

Vi føler os presset tidsmæssigt i historieundervisningen. Så man udvælger sine udflugter med omhu.

The Great Fire

Kvalitativ undersøgelse af udstillingen *Viborgs Brand 1726*

Kendskab til VSM og udstillingen

- > Alle de interviewede gymnasielærere kender museet og har været på VSM tidligere.
- > Intet eller meget begrænset kendskab til den nye udstilling om Viborgs Brand 1726.

Jeg ved jo udmærket godt at museet er der, men jeg kender ikke noget til udstillingen. Er den ikke også helt ny?

The Great Fire

Kvalitativ undersøgelse af udstillingen *Viborgs Brand 1726*

Umiddelbar oplevelse

- > Effektfuld, illustrativ og indtryksfuld – levende historiefortælling. Autensitet.
- > Underholdende, men rummer ikke substans nok til at retfærdiggøre et besøg i undervisningstiden.
- > Kræver en kontekstualisering og perspektivering til europæisk historie og verdens historie, som pt. ikke findes på museet.
- > Kræver lokalkendskab til Viborg og Viborgs historie at sætte branden ind i en kontekst – eksempelvis ved at bruge udstillingen som afsæt til en byvandring.

Det var en fin, men i virkeligheden meget lille og kort udstilling

Det kræver, at den lokale historie pakkes ind i en større sammenhæng

Jeg havde ikke forventet en film. Nok snarere nogle ting, man kunne se og røre

Det måtte gerne være endnu vildere. Brag og røg mens man sidder midt i det hele

The Great Fire

Kvalitativ undersøgelse af udstillingen *Viborgs Brand 1726*

De formidlingsmæssige virkemidler

- > Fungerer udmærket, men på ingen måde overraskende eller nytænkende.
- > Biskoppens historie fungerer rigtig godt – en naturlig fortæller.
- > Animationerne fungerer rigtig godt.
- > Man skal læse ret hurtigt for at fange teksten.

Jeg synes man mangler nogle personlige beretninger

Modellen fungerer godt og man får en god fornemmelse af brandens omfang. Men hvor var det oprindelige dokument, som biskoppen skrev til kongen?

Underholdningen fylder alt for meget, og det repræsenterer flygtighed, når det er værst. Eleverne skal jo lære at dvæle ved tingene.

The Great Fire

Kvalitativ undersøgelse af udstillingen *Viborgs Brand 1726*

Undervisningsbrug

Styrker

- > Kort, intens, underholdende, levende.
- > En appetitvækker til at dykke ned i de mere kedelige strukturer.
- > En indgang til hvad Viborg var for en størrelse: Landsting, middelalderbyer osv.

Der mangler en kobling til det bymiljø, der ligger lige uden for døren.

Svagheder

- > Mangler substans og kontekstualisering.
- > Man skal kende Viborg godt, hvis man som lærer skal sætte tingene i sammenhæng.
- > Udstillingen lægger op til et lokalhistorisk forløb, som man ikke rigtigt har i gymnasiet.
- > Svært at lave koblingen til Viborg i dag.

Jeg tror eleverne er godt underholdt, men de kan ikke svare på, hvad budskabet er.

The Great Fire

Kvalitativ undersøgelse af udstillingen *Viborgs Brand 1726*

Perspektiver for undervisningsbrug

- > Introduktion til historiefaget – kombineret med en byvandring.
- > Introduktion til metode og kildekritik – vi hører kun en version af historien (biskoppens).
- > En kort indgang til noget andet. Dybden kommer i undervisningsmaterialet.
- > Fokus på hvordan Viborg genopbygges og kommer tilbage til samme niveau.
- > Er det en enkeltstående begivenhed som Viborgs brand, der former byen eller er det snarere et resultat af samfundsstrukturene?
- > Elevdrevet omvisning i byen.
- > Udstillingen inspirerer til at ville vide mere.
- > En indgang til at arbejde med museologi – hvorfor har VSM valgt at formidle som de har?

Historien er fascinerende, men jeg har svært ved at se, hvordan jeg skal bruge det i undervisningssammenhæng

Lad eleverne stille spørgsmålene: Hvordan kom de videre? Hvad skete der med indbyggerne? Osv. Og brug det som udgangspunkt i undervisningen.

Er der andre kilder, der belyser branden? Noget vi kan diskutere, når vi kommer hjem?

The Great Fire

Kvalitativ undersøgelse af udstillingen *Viborgs Brand 1726*

Ønsker til undervisningsmateriale

- > Hvordan kom de videre?
- > Fokus på livsvilkårene og de almindelige mennesker på tidspunktet.
- > Et materiale, der kobler udstillingen med byen, så Viborg kan bruges aktivt i undervisningen.
- > Fremlæggelse af andre kilder
- > Viborgs status i den nationale sammenhæng
- > Perspektivering til andre byer der er brændt (en bybrand er jo ikke en enestående størrelse)
- > Klasseskel: Høj, lav, religion...

Det er dødvigtigt, at undervisningsmaterialet tilbyder noget mere end udstillingen.

Kunne man ikke udarbejde undervisningsmaterialet i samarbejde med en række lærere? Det ville både kvalificere og forankre udstillingen og materialer.

The Great Fire

Kvalitativ undersøgelse af udstillingen *Viborgs Brand 1726*

Gymnasielærerne oplevelse – kort og godt

- > God men ikke overvældende oplevelse.
- > Kan ikke stå alene som udgangspunkt for udflugt.
- > Mangler perspektivering til europæisk- og verdenshistorie.
- > Kræver meget af læreren at få den ind i undervisningen.
- > Flere barrierer end perspektiver i undervisningssammenhæng.

The Great Fire

Kvalitativ undersøgelse af udstillingen *Viborgs Brand 1726*

Bilag

The Great Fire

Kvalitativ undersøgelse af udstillingen *Viborgs Brand 1726*

Oplæg til plenumdiskussion

The Great Fire

Kvalitativ undersøgelse af udstillingen *Viborgs Brand 1726*

Brugerprofil 1 - Christian 14 år

- > Christian er 14 år og går i 9. klasse på Vestre Skole. Han interesserer sig for sport og musik, og hans yndlingsfag er matematik.
- > Til gengæld interesserer han sig overhovedet ikke for historie og ved faktisk ikke, at Viborg brændte i 1726.
- > Christians forældre er heller ikke særligt historieinteresserede, så hvis han skal komme på VSM eller andre museer er det sandsynligvis sammen med skolen.
- > Hvordan kan vi gøre det lettere for Christian at fange interessen for de lokale kulturinstitutioner?

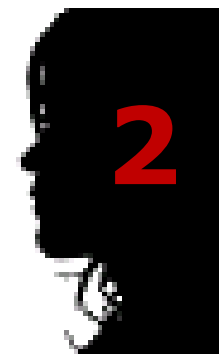


The Great Fire

Kvalitativ undersøgelse af udstillingen *Viborgs Brand 1726*

Brugerprofil 2 – Lærke 17 år

- > Lærke er 17 år og samfundsfaglig elev på Viborg Katedralskole. Selv kommer hun fra Løgstrup. Hun bruger det meste af sin tid på fritidsarbejde, veninder og byture.
- > Historie er et 'hverken-eller-fag' for hende, men hun interesserer sig for det tyvende århundrede. Til gengæld siger lokalhistorie og det attende århundrede hende ikke meget.
- > Lærke ville aldrig selv tage initiativ til at besøge museet.
- > Hvordan kan vi gøre det lettere for Lærke at fange interessen for de lokale kulturinstitutioner?



The Great Fire

Kvalitativ undersøgelse af udstillingen *Viborgs Brand 1726*

Brugerprofil 3 – Leif 44 år

- > Leif underviser i historie og geografi på Viborg Gymnasium.
- > Gymnasireformen har presset historiefaget og indskrænket handlefriheden. Der er ikke tid til store udsejler.
- > Som historielærer skal Leif undervise i temaer med et stort tidsmæssigt spænd. Han er endvidere bundet af bestemte perioder. Han har svært ved at se, hvordan han skal komme i dybden med dem alle.
- > Han indrømmer samtidig, at han er slem til genbruge emner og materialer, når han skal planlægge sin undervisning.
- > Hvordan kan vi gøre det lettere for Leif at bruge de lokale kulturinstitutioner?



The Great Fire

Kvalitativ undersøgelse af udstillingen *Viborgs Brand 1726*

Brugerprofil 4 – Birgitte 28 år

- > Birgitte er folkeskolelærer på Nordre Skole. Hun har været lærer i tre år, og underviser 7.-9. klasse i historie, dansk og samfundsfag.
- > Hun føler sig presset af nye pensumregler og færre timer. Hun er meget usikker på, hvor stor frihed hun selv har til at tilrettelægge undervisningen.
- > Hvordan kan vi gøre det lettere for Birgitte at bruge de lokale kulturinstitutioner?



The Great Fire

Kvalitativ undersøgelse af udstillingen *Viborgs Brand 1726*

Formidlingsmæssige indgange

Vedkommende	Viden/læring	Fællesskab/social oplevelse
Debat/dialog	Underholdende	Overraskende
Undren/nysgerrighed	Identifikation	???

The Great Fire

Kvalitativ undersøgelse af udstillingen *Viborgs Brand 1726*

Tak for opmærksomheden

ANEX analyse > proces > udvikling
Rentemestervej 80
2400 København NV